مجله علمی پژوهش در روانشناسی، علوم تربیتی و علوم اجتماعی ، شماره ۱۶ ، تابستان ۱۳۹۸جلد۳، ص ۲۵-۱۸
http://www.jisc.ir

مجله علمی پژوهش در روانشناسی، علوم تربیتی و علوم اجتماعی (سال پنجم)
شماره ۱۶ / تابستان ۱۳۹۸ / ص ۲۵-۱۸

تبیین چالش های تمدن نوین اسلامی

حامد تراویده[1]

[1]دانشجوی دکتری مدرسی معارف اسلامی،گرایش مبانی نظری اسلام،دانشگاه قم،ایران
نویسنده مسئول:

حامد تراویده

چکیده:

یکی از اهداف عالیه حکومت اسلامی رسیدن به تمدن نوین اسلامی می باشد.چرا که با تامل و تدبر در آیات قرآن می فهمیم که موضوع تمدن ریشه در آن ها دارد. مثلا بارها واژه امت و همبستگی مسلمانان در مقابل کفار در آیات قرآن نام برده شده است و همچنین از نظر تاریخی به زمان دعوت در مکه و حکومت در مدینه بر می گردد.از طرفی با پیروزی انقلاب اسلامی زمینه های زیادی و فرصت های قابل توجهی با توجه به ظرفیت های موجود در انقلاب اسلامی مثلا نقش خاصی و ویژه ی رهبری بر ای تحقق تمدن نوین اسلامی فراهم شده است البته برای رسیدن به این امر مهم چالش هایی وجود دارد نگارنده در این مقاله تا حد ممکن تلاش کرده است تا این چالش های تمدن اسلامی را تبیین کند تا متفکران و اندیشمندان اسلامی با ارائه راهکار آن ها را از تهدید به فرصت تبدیل کنند و زمینه های تحقق تمدن اسلامی نوین اسلامی فراهم شود.

واژگان کلیدی: تمدن نوین اسلامی،چالش ها،فرصت ها،تهدیدها

مقدمه

تمام آموزه هایی که در دین مقدس اسلام وجود دارد به طور کامل و دقیق می باشد به طوری که این آموزه ها در جهت پیشبرد تمام تمام ابعاد زندگی انسان تنظیم شده است با توجه به این مطلب با مطالعه تاریخ اسلام می فهمیم که رسول اکرم(ص) با بعثت خودشان ساختارهای یک تمدن اسلامی را بنا نموده است که این تمدن در جهت تأمین سعادت دنیا و آخرت انسان می باشد پس بنابراین می توان گفت که ریشه تمدن نوین اسلامی به دوران رسالت پیامبر برمی‌گردد به طوری که پیامبر با استفاده کردن از ظرفیت ها و استعدادهای استعدادهای کم و ناچیز و برنامه‌های دقیق و کامل در جهت بنای یک تمدن عظیم ابتدائاً انسان‌ها را به یک پیام الهی و انسان ساز توجه داده است و با استفاده و به کارگیری از اندیشه‌های الهی هسته مرکزی و اولیه تمدن اسلامی را به وجود می آورد. امروزه انقلاب اسلامی ایران دنبال روی اهداف آن تمدن الهی می باشد و برای این منظور از ظرفیت های موجود در انقلاب مثل جایگاه خاص و ویژه ی ولایت فقیه استفاده های وافری کرده است وهمچنین می تواند بکنداما در مسیر تحقق تمدن نوین اسلامی چالش‌هایی مثل عدم محوریت دین وعدم اجرای قوانین الهی وقرآنی آن وعدم تبعیت واطاعت از رهبری وعدم توجه به علم اندوزی وعدم توجه به رونق اقتصادی وعدم وحدت وتفرقه افکنی بین مسلمانان..... وجود دارد که با شناخت این چالش‌ها می‌توان آنها را از تهدید به فرصت تبدیل کرد در این مقاله نگارنده با استفاده از روش توصیفی تحلیلی چالش‌های پیش روی تمدن نوین اسلامی را تبیین می‌کند تا با شناخت این چالش‌ها بتوان آنها را از حالت تهدید گونه خارج کرد و به فرصت ایده‌آل تبدیل کرد.

پس سوال اصلی مقاله این است که چالش‌های پیش روی تمدن نوین اسلامی چیست ؟

۱-تعریف چالش

دکتر محمد معین در فرهنگ فارسی، واژه«چالش»که از ماده «چال» اخذ شده است رابه‌معنیِ گودال، آشیانه مرغان، عمیق بیان می کند؛ و برای «چالش» نیز سه معنی را بیان می کند: ۱- زدوخورد، جنگ و جدال ۲- رفتن با ناز و خرام، جولان ۳- مباشرت، جماع سپس فعل «چالش‌کردن» را به «زدوخوردکردن» و «جنگ‌وجدال‌کردن» معنی می‌کند(معین، ۱۳۷۵)

اما لغت‌نامه دهخدا احتمال می‌دهد که چالاک و چالش هر دو از «چال» ــ به معنیِ رفتار ــ باشند.دهخداچالش را با آوردن این بیت مولوی که می‌فرماید: «چالش است این لوت‌خوردن نیست این/ تا تو برمالی به خوردن آستین»، به معنیِ جنگ و جدال، حمله و یورش می‌داند و علاوه‌بر این معانی در فرهنگ معین، تلاش، کشتی و مصارعت را درکنار معانیِ «چالش» بیان می‌کند.(دهخدا، ۱۳۷۳)

برای فهمیدن معنای چالش می توانیم به کتاب ها هم مراجعه کردکه در زیر به چند نمونه از آنها اشاره می شود:

درکتاب «چالش‌های توسعه سیاسی» این واژه ر به معنی کشمکش(قوام،۱۳۷۹)، تناقض ،تقابل یا تعارض و نیز اختلاف و تهافت رای بیان شده است.هچنین از عنوان برخی گفتارهای این کتاب می‌توان فهمیدمعنی«مانع» و «مشکل» نیز مورد لحاظ مولف می باشد.(همان)

همچنین درکتاب «چالش‌های کنونی ایران» باتوجه به مقدمه مولف معلوم می‌شود که در کتاب او، از این کلمه معانی دغدغه، سوال، بحران، مشکل، معضل، اشکال، درد و...مورد توجه او می‌باشد.(افروغ، ۱۳۸۰)

درکتاب «انقلاب اسلامی، چالش‌ها و بحران‌ها»، چالش هم معنای آسیب و بحران بیان شده است(فراتی، ۱۳۸۱)اگرچه ایشان از این واژه تعریف صریحی ارائه نداده است ولی باتوجه به عناوین مصاحبه‌ها و مقالات این کتاب معلوم می شود که مراد از چالشها، مشکلات، کاستیها، آسیبها و معضلات می‌باشد.

همچنین درکتاب «چالش‌های ایران و امریکا بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران»، چالش را به معنی تعارض اختلاف وتنش بیان کرده است(معادی، ۱۳۸۱)

باتوجه به دقت کردن در در عبارات بالا می توان گفت که واژه چالش در معانی زیر به کار رفته است :

- جدال و تهافت ،تعارض
- مشکل ومانع
- آفت و آسیب

۲-تعریف تمدن نوین اسلامی

تاکنون تعاریف گوناگونی برای تمدن بیان شده است که مترادف معنای لغوی این واژه می باشد. دکتر معین تمدن رابه «شهر نشین شدن، خوی شهری گزیدن و بااخلاق مردم آشنا شدن، زندگی اجتماعی، همکاری مردم با یکدیگر در امور زندگانی و فراهم کردن اسباب ترقی و آسایش خود تعریف کرده است.» (عمید، ۱۳۸۹) ودر فرهنگ های عربی بر روی این که تمدن به معنای حضاره یعنی شهر باشد اتفاق نظر دارند و واین واژه را مخالف بداوت بیان کر ده اند. حاضره به شهرها، روستا ها و ده ها اطلاق می شود و حضاره به معنای اقامت در حضر می باشد. (سپهری، ۱۳۸۵)

از نظر اصطلاحی ابن خلدون تمدن را به مولفه های مدنیت، جمعیت، ثروت، کار، صنعت، دانش، هنر، جغرافیا، شهرنشینی، دین و عصبیت تعریف کرده است. (آدمی ،۱۳۸۷)

تمدن از نظر علامه جعفری یعنی « برقراری نظم و هماهنگی در روابط انسان های یک جامعه که تصادم ها و تزاحم های ویرانگر را منتفی ساخته و مسابقه در مسیر رشد و کمال را قائم مقام آنها بنماید، به طوری که زندگی اجتماعی افراد و گروه های آن جامعه موجب بروز و به فعالیت رسیدن استعدادهای سازنده آنها باشد.» (جعفری ، ۱۳۷۳) تمدن نوین اسلامی بیان می باشد از بکارگیری مظاهر، نمادها و دستاوردهای متعالی بشر ی در تمامی حوزه های مادی و معنوی مناسب با آموزه های اسلام به جهت پیشرفت وپیشبرد امت اسلامی در همه ی زمینه ها

۳-چالش های تمدن نوین اسلامی

۳-۱-عدم محوریت دین وعدم اجرای قوانین الهی وقرآنی آن

تمدنی مطلوب و ممدوح می باشد که در آن به تمام نیازهای صادق انسان اعم از حیوانی و مادی مثل خوراک پوشاک و مسکن و... نیازهای انسانی و اخلاقی مثل و آزادی و انفاق و.....و نیازهای متعالی و الهی مثل میل به خداشناسی و میل به پرستش و..... توجه شود و از طرفی فقط در آموزه‌های دینی به این نیاز های صادق توجه شده است پس با توجه به این که دین مقدس اسلام به تمام جوانب و ابعاد بشری اعم از فردی و اجتماعی و مادی و معنوی در منابع خود مثل قرآن پرداخته است و همچنین با توجه به اینکه قرآن کریم به علت جامعیت و جوابگوبودن آن به تمام نیازهای صادق انسان به عنوان منبع مشترکی بین همه فرق اسلامی می‌باشد همچنان که امام خمینی اعتقاد به قوانین قرآن را از پیش فرض‌های امت واحده و تمدن نوین انسانی شمرده است.(امام خمینی،۱۳۷۱) می‌توان گفت که دین اسلام در عرصه تمدن سازی نقش به سزایی دارند همچنان که در صدر اسلام توانست جامعه جاهلی عرب را به سوی ایجاد یک تمدن بزرگ جهانی رهنمون کند بنابراین اگرجوامع اسلامی ،دین حقیقی و بهترین منبع آن یعنی قرآن را محور قرار بدهند وهمچنین جلوه‌های دین محوری و قرآن محوری با عمل به آموزه ها و قوانین آن ها نمود پیدا کند زمینه های تحقق تمدن نوین اسلامی ایجاد می شود و وگر نه یعنی اگر مقدمات و لوازم آن ایجاد نشود تمدن نوین اسلامیی به وجود نمی آید.می توان گفت تمام مواردی که باعث عدم تحقق تمدن نوین اسلامی می شوند ریشه درغفلت از تعالیم الهی ودینی دارد(طاهری،۱۳۸۸)

۳-۲- عدم اطاعت و تبعیت کردن از رهبری واحد

با توجه به اینکه تمدن نوین اسلامی از آموزه های دینی تبعیت می کند دین مقدس اسلام برای اینکه انسان ها بتوانند به نتیجه مطلوب خودشان برسند داشتن یک رهبر و هادی را لازم می داند همچنان که در صدر اسلام پیامبر به عنوان یک رهبر ساختارهای تمدن اسلامی فراهم کرده است.حال امروزه برای جلوگیری از تشتت و چندگانگی و نائل شدن به تمدن نوین اسلامی تبعیت کردن از یک رهبری واحدلازم و ضروری می باشددر تفکرات شیعیان اسلام این موضوع در قالب ولایت فقیه می باشد (رضایی،۱۳۸۶) نا گفته نماند کردن که یک رهبری واحد به معنای تک محوری نیست بلکه اگر حرکت‌های اجتماعی و فرهنگی بخواهند به یک نتیجه مطلوب برسند حتما باید از یک مرکز و اتاق فرمان واحد تبعیت کنند بنابراین نتیجه میگیریم اگر تبعیت از رهبری واحد نباشد تمدن نوین اسلامی محقق نمی شود همچنان که در طول تاریخ به کرات دیده شده است که به خاطر تشتت و عدم پیروی از رهبری واحد موارد متعددی از تمدن‌ها و حرکت‌های تمدنی فکری وفرهنگی وجود دارد که ثبات واستمرار چندانی نداشته است.

۳-۳-عدم توجه به علم اندوزی

یکی ازعلل فاصله گرفتن ودور شدن کشورهای توسعه نیافته از کشورهای پیشرفته مسائل علمی و پژوهشی می باشدبا اینکه دانش و علم در ابتدا در درون کشورهای اسلامی بوده است و در قرن سوم و چهارم از این کشورهای اسلامی به طرف غرب مهاجرت و کوچ کرده است و با توجه به این مهاجرت می باشد جهان غرب به پیشرفت های زیادی در حوزه های نظامی و اقتصادی و..... رسیدند مقام معظم رهبری در بیانیه گام دوم انقلاب در این زمینه می فرمایند:دنیای غرب به برکت دانش بود که توانست برای خود ثروت و نفوذ و قدرت ۲۰۰ ساله فراهم کند و با وجود تهیدستی در بنیان های اخلاقی و اعتقادی با تحمیل سبک زندگی غربی به جوامع عقب مانده از کاروان علم اختیار سیاست و اقتصاد آنها را به دست بگیرد(خامنه ای،۱۳۹۷) اگر امروزه بخواهیم به تمدن نوین اسلامی باید در صدد ارتقای علم اندوزی در درون جوامع اسلامی بود همچنانکه رهبر انقلاب به طور مستمر و با جدیت به این موضوع عنایت وتوجه داشتند و در بیانیه گام دوم انقلاب می‌فرمایند موکدا به نیاز کشور به جوشاندن چشمه ی دانش درمیان خود اصرار در میان خود اصرار می‌ورزم. با توجه به این توضیحات جوامع اسلامی اگر در صدد علم اندوزی وارتقای آن در درون خود نباشند به تمدن نوین اسلامی نائل نمی شوند

۳-۴-عدم توجه به رونق اقتصادی

یکی ازلوازم رسیدن به تمدن رونق اقتصادی می باشدواز طرفی یکی از راه هایی که جوامع وکشورها می توانند به رونق اقتصادی برسند این است که بتوان از ظرفیت های طبیعی و منابع انسانی کمال استفاده را بکنند. جوامع اسلامی دارای ظرفیت های طبیعی مثل آب وخاک حاصلخیز ونفت ..... ومنابع انسانی مثل جوان هایی که دارای هوش های برتر در جهان می باشند ولی جوامع اسلامی هنوز نتوانسته است به رونق اقتصادی برسند و وابستگی به جوامع غربی نداشته باشد یکی از علل اصلی این مطلب سوء مدیریت می باشد بدین بیان که مثلادرباره منابع انسانی هنوز از جوان های مستعد استفاده نشده است یا اگر استفاده شده به صورت کم وناچیزمی باشد. مسئله اقتصاد مسئله قابل اهمیت می باشد به طوری که به این مبحث دردین مقدس اسلام در باب احکام فقهی و زکات و خراج و..... پرداخته شده است و همچنین رهبر انقلاب اسلامی به مهم بودن اقتصاد برای رسیدن به اهداف اشاره می کند وفرمایند: اقتصاد هدف جامعه اسلامی نیست اما وسیله ای می باشد که بدون آن نمی تان به هدف رسید(خامنه ای ،۱۳۹۷)بنابراین با توجه به این توضیحات می‌توان گفت اگر جوامع اسلامی بطور خردمندانه و عاقلانه به مباحث اقتصادی بپردازند و رونق اقتصادی و خودکفایی به وجود آورند واز وابستگی رها شوند زمینه تحقق تمدن نوین اسلامی را فراهم کرده‌اند والا اگر برای مشکلات اقتصادی خودشان ورهایی از وابستگی به کشور های غربی چاره ای نیاندیشندبه تمدن نوین اسلامی نمی‌رسند

۳-۵-عدم وحدت وتفرقه افکنی بین مسلمانان

یکی از چالش‌های بسیار جدی که امروزه از طرف جهان غرب برای جوامع اسلامی وجود دارد و مانع جدی برای تحقق تمدن نوین اسلامی می باشد اختلافات قومی و مذهبی می باشد این چالش قرن هاست به طرق و و روش‌های گوناگون از طرف جهان غرب وجود دارد و امروزه بر آن دامن زده می‌شود .یکی از ضرب المثل هایی که غربی‌ها از دیربازتاکنون استفاده کرده‌اند این است که تفرقه بیانداز و حکومت کن.ایجاد و حمایت از گروه‌های مختلف تروریستی مثل طالبان و القاعده و داعش و.... و ایجاد رعب و وحشت به وسیله آن ها در میان مسلمانان نمونه‌هایی از این اقدامات اختلاف افکنی و تفرقه انگیز در میان جوامع مسلمانان می باشد حال اگر کشورهای اسلامی با توجه به آیه قرآن چه میفرماید:{وَاعتَصِموا بِحَبلِ اللَّهِ جَمیعًا وَلا تَفَرَّقوا}(آل عمران/۱۰۳) در صدد وحدت کلمه در زیرسایه پرچم اسلام باشند و روح توحیدی واصول اخلاقی و ارزشی که لازمه آن گرایش عمومی به وحدت میباشد بر جوامع بشری حاکم شود می توانند به تمدن نوین اسلامی برسند والا در صورت وجود اختلاف افکنی بین آنها امکان رسیدن به تمدن نوین اسلامی وجود ندارد

۳-۶-توجه به تفکرواندشه مخرب مادی نگری

یکی از تفکراتی که در مکاتب سیاسی و اجتماعی غرب مثل لیبرالیسم حاکم می باشد توجه به مادی نگری می باشد و اینان تمرکز بر مادی نگری را راه رسیدن به پیشرفت و توسعه و تمدن می‌دانند حال اینکه از نظر دین اسلام تمام نیازهای انسان مد نظر می باشد و صرفا پرداختن به نیازهای مادی از نظر دین اسلام مردود و مطرود می باشد باتوجه به مطالب گفته شده اگر این تفکر درمییان جوامع اسلامی به وجود بیاید با توجه به آموزه‌های اسلامی که فقط به مادی نگری توجه نمی کند و به همه نیازهای انسان اعم از مادی و انسانی والهی توجه می‌کنند این تفکر می تواند به عنوان چالش جدی برای تحقق نوین اسلامی باشد همچنان که امروزه شاهد این هستیم که متاسفانه جهان غرب با سلطه بر بسیاری از جوامع اسلامی و گسترش این تفکر مادی در بین آنها چالش بزرگی را ایجاد کرده است.این تفکر باعث

شده است که جوامع اسلامی به جای رفع مشکلات اقتصادی و حوائج اقتصادی بر ثروت اندوزی و تجمل گرایی و توجه به منافع شخصی و مادی خود متمرکز شوند و در واقع با این تفکر توجه به اسلام حقیقی نشده است و مانع تحقق تمدن نوین اسلامی ایجاد شده است (مدد پور، ۱۳۷۷)

۳-۷-عدم توجه به عقل گرایی

یکی از موانع اصلی تمدن سازی در جامعه اسلامی کم اندیش دینی و مذهبی و عدم توجه به عقلانیت دینی است. اشاعره و اخباریان نمود اولیه و اصلی این نوع تفکر بوده اند. پویایی دستورات واحکام دینی که با اصطلاح فقه پویا نامیده شده است یکی از جنبه های مهم اسلام است که در میان برخی از جوامع مورد غفلت واقع شده و یا در برخی موارد دیگر با افراط مواجه گردیده و آسیب های جدی وارد نموده است.

عمده مشکلات و فاصله هایی که میان احکام و دستورات دینی و رفتار و فرهنگ مردم در جوامع مختلف بروز نموده است ریشه نبود عقلانیت دین داشته و عدم تفکر و تعقل رهبران دینی در احکام و بازنگری همراه با تفسیر و توضیح درست آن می باشد از سوی دیگر عقلانیت صرف بدن داشتن سبقه و رنگ دینی و عدم مراجعه به ضروریات دین، باعث کج روی های زیادی شده است. هر دو لبه این بحث که همانا تکیه بر قعل بدن توجه به تعالیم دینی و بر خلاف آن درگم اندیشی وعدم اعتنا به تفکر و استنتاج عقلی در فرآیند احکام فقهی مانع حرکت درست تمدن نوین اسلامی خواهند شد.(براتلو،۱۳۸۸) از نظر امام خمینی باید سه عقلانیت معرفتی که مربوط به حوزه معرفت وشناخت جهان آفرینش وتنظیم رابطه انسان باخدامی باشد وعقلانیت اخلاقی که انسان بااستفاده ازاین مورد درصدد رسیدن به مطلوب الهی هستندوعقلانیت ابزاری که بوسیله آن انسان در صدد پیشرفت دنیوی هستنداز ارکان تمدن نوین اسلامی می باشد(خمینی،۱۳۸۸)

۳-۸-منحرف شدن گروههای مرجع

گروه های مرجع در جوامع از اهمیت فراوانی در عرضه فرهنگ سازی و ایجاد مدنیت نوین برخوردار می باشند. هرچه این گروه ها بهتر و بیشتر در مسیر صحیح و اسلامی حرکت کنند تمدن سازی نوین اسلامی با دقت و سرعت بالاتری صورت خواهد گرفت، به یقین یکی از راهها و راهبرد های اساسی مبارزه با تهدید های فرهنگی و مقاله با هجمه تمدنی و فرهنگی دنیای غرب، تأکید بر روی هویت و اصالتها و ارزش های دینی جوامع اسلامی و بالتبع تجدید اعتلای تمدن اسلامی می باشد، علی الخصوص برای نسل های جوان و نیز نخبگان و تحصیل کردگان جامعه که به عنوان گروه های مرجع شناخته شده اند . انحراف و غرب زدگی در میان این طبقه از جامعه منجر به ایجاد انحراف و دور شدن از اهداف وآرمان های تمدن نوینی اسلامی خواهد شد.(نقوی،۱۳۶۴)

۳-۹-عدم توجه به آزادی

یکی از چالش های اصلی پیش روی نرسیدن به تمدن اسلامی رامی توان عدم توجه به مقوله آزادی دانست چراکه تمدن نوین اسلامی به دلائل زیر به آزادی نیاز دارد:

اول اینکه، تمدن نوین اسلامی، مولود خودشناسی است و خود حقیقی در بستر آزادی فکر و اندیشه، و آزادی عقیده شناخته می شود.

دوم اینکه، تمدن نوین اسلامی، محصول تحقق اراده همه انسان ها و همه مؤمنین است نه تحقق اراده عده ای خاص به نام اشراف یا حکومت؛ از سوی دیگر، اراده انسانها در بستر آزادی عینیت پیدا می کند.

سوم اینکه، تمدن نوین اسلامی، مولود ظهور حداکثری استعدادها و ظرفیت های انسان مسلمان است؛ محصول خلاقیت ها و نوآوری هاست و این خلاقیت و نوآوری بدون آزادی پدید نمی آید.

پس بنابراین جوامع اسلامی اگر به آزادی توجه نکنند به تمدن نوین اسلامی نمی رسند.

۳-۱۰- سکولاریسم دینی یاجدایی دین از سیاست

یکی دیگر ازچالش های ایجاد تمدن اسلامی،جدایی دین از سیاست می باشدکه این چالش از ناحیه جهان غرب می باشدان تفکر وادیشه دراروپا به جهت کم کردن یاازبین بردن قدرت کلیسا به وجودآماده است ولی راهیابی این تفکردرفرهنگ اسلام شایسته وبایسته نیست چراکه دین اسلام نباید بامسیحیت قیاس شودچراکه مسیحیت فقط به دین واخلاق می پرداخته است وحکومت وسیاست راجدا از دین خدا می دانسته است واز طرفی نسبت به مباحث شکوفایی علم متحجرانه برخورد می کرده است حال اینکه اسلام به تمام ابعاد وجوانب بشری اعم از فردی واجتماعی ودنیوی واخروی برنامه جامع وکامل دارد(ورعی،۱۳۸۷)وفقط به حوزه فردی یا اخروی نمی پردازدوموضوع سیاست وحکومت یکی از چیزهایی می باشد که در دین آسلام بدان پرزاخته شده است به طوری که پیغمبر در مدینه حکومت اسلامی راپایه ریزی کردوهمچنین از طرفی دین مقدس اسلام پرداختن به مباحث علمی راممدوح می دانند ودر آموزههای خودش سفارش اکید به آن کرده است.نکته ایی که دراینجا باید بدات اشاره کرد این است که بعضی ازروشنفکران عمال جوامع اسلامی به دنبال تحقق این تفکر غربی بوده اند واین مطلب خود باعث عدم تحقق تمدن نوین اسلامی می شود.

نتیجه گیری

تحقق تمدن نوین اسلامی یکی از هدف های مهم ودیرینه دین مقدس اسلام می باشد این موضوع از صدر اسلام تاکنون درکلام واعمال متولیان دین اسلام کاملا مشهود می باشدبه طوری که ازباب مثال پیامبر اکرم(ص) وقتی که از که به طرف مدینه هجرت کردندحکومت اسلامی رادر آنجا ایجاد کردندوتمدن نوین اسلامی رادرآنجا پایه ریزی کردندامروزه باپیروزی انقلاب اسلامی که درجهت بیداری اسلامی می باشدظرفیت های خوبی مثل جایگاه خاص وویژه ولایت فقبه برای تحقق تمدن نوین اسلامی وجود دارد ولی باوجود این ظرفیت ها واین که تحقق تمدن نوین اسلامی از دیر باز یکی از مهمتری اهداف دین اسلام می باشدچالش هاوموانعی در این مسیر وجود دارد که عبارت می باشند از :

-عدم محوریت دین وعدم اجرای قوانین الهی وقرآنی آن

-عدم تبعیت واطاعت ازرهبری واحد

-عدم توجه به علم اندوزی

-عدم توجه به رونق اقتصادی

-عدم وحدت وتفرقه افکنی بین مسلمانان

-توجه به تفکرواندیشه مخرب مادی نگری

-عدم توجه به عقل گرایی

-منحرف شدن گروههای مرجع

-عدم توجه به آزادی

-سکولاریسم دینی یا جدایی دین از سیاست

بنابراین اگر جوامع اسلامی می خواهند به تمدن نودن اسلامی برسندلازمه آن شناخت این چالش ها ومقابله باآنها وتبدیل آنها از تهدید به فرصت می باشد.

منابع

- قرآن کریم

-نقوی، علی محمد ،۱۳۷۰و ۱۳۷۱ ،جامعه شناسی غرب گرایی، تهران، انتشارات وحدت در اندیشه سیاسی اسلام، سید احمد موثقی ، چاپ اول، قم، دفتر تبلیغات

-مددپور، محمد ، مشاره ۵و۶و۱۳۸۶،زندگی در برزخ تمدن غربی وتمدن اسلامی،تهران، کتاب نقد

-عمید،حسن،۱۳۸۹،فرهنگ فارسی عمید،جلد اول،تهران،انتشارات اشجع

-طاهری،میثم،۱۳۸۸،فرهنگ وتمدن غرب از دیدگاه امام خمینی،تهران،مرکز اسناد انقلاب اسلامی

-سپهری،محمد،۱۳۸۵،تمدن اسلامی درعصر امویان،تهران،نورالثقلین

-رضایی ،عبدالعلی، ۱۳۸۶، مهندسی تمدن اسلامی (الزامات وموانع)، ، چاپ اول، قم، انتشارات فجر ولایت

-براتلو ، فاطمه ،۱۳۸۸،در آمدی بر سرمایه ی اجتماعی بر پایه عقلانیت دینی، نامه پژوهش ۷- فرهنگی سال دهم، دوره سوم، شماره ششم

-آدمی،ابرقویی،۱۳۸۷،درآمدی بردانشگاه تمدن ساز اسلامی،بایسته های نظری،مقدمه محمد باقر خرمشاد،تهران،انتشارات دفتر برنامه ریزی ومطالعات فرهنگی

- خمینی، ۱۳۷۱ه ش، صحیفه نور، تهران، انتشارات سروش

- معادی، حمید، ۱۳۸۱ هش، چالش های ایران و آمریکا بعداز پیروزی انقلاب اسلامی ایران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی

-جعفری،علامه محمد تقی،۱۳۷۳،فرهنگ پیرو،فرهنگ پیشرو،جلدششم،تهران، انتشارات علمی وفرهنگی

- قوام، عبدالعلی، ۱۳۷۹ هش، چالش ها، توسعه سیاسی، تهران، قومس

- فراتی، عبدالوهاب، ۱۳۸۱ هش، چالش ها و بحران ها، قم، دفتر نشر معارف

- دهخدا، علی اکبر، ۱۳۷۳هش، لغت نامه دهخدا، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ اول

- خامنه ای،سید علی،۱۳۹۷ ،بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی